

Наставна тема	1	предмет ГРАФИКА	разред	III лт
лекција	1	ТЕХНИКЕ ДУБОКЕ ШТАМПЕ	Школска година	2013 2014
		Професор Ивана Станковић		

ВРСТЕ ДУБОКЕ ШТАМПЕ У ГРАФИЧКОЈ УМЕТНОСТИ

ДУБОКА ШТАМПА

Уколико би се међупростори попунили бојом, а издигнути делови чисто обрисали и тада штампали, онда би то била **дубока штампа**, јер делови који се штампају леже " дубоко".

Дубока штампа се још дели и на

механичке (бакрорез, сува игла, мецотинта, линогравура и колографија)

хемијске (бакропис,акватинта, мека превлака, резерваш).

Дубока штампа

Дубока штампа је врло стари штампарски поступак, чији почеци (бакрорез) досежу у рани 15. век. (Дирер). Дубока штампа има данас у индустријским земљама удео на тржишту од 10 до 15 %.

Поступак дубоке штампе карактеришу удубљени штампајући елементи штампарске форме. Нештампајући елементи форме леже на константном уздигнутом нивоу. Целокупна штампарска форма пре штампе се обојава, тј. преплављује се бојом.- Пре штампања одговарајућа средства - брисачи (ракели) са нештампајућих елемената форме одстрањују боју, а боја остаје само у удубљењима. Високи притисак пресовања узрокују преношење боје из удубљења на материјал који се штампа.

Штампарске форме су углавном линолеум , алуминијум, цинк, бакар, чак за суву иглу може да се користи фолија ренгенских снимака.

Боју наносимо ракелом, парчетом линолеума или прстом. Боја треба да буде густа, тако да цури као густе мед. Боја се спрема са ланеним уљем (пар капи) и битно је да је омекшамо да може лакше да се брише са плоче. „Мекоћа“ боје зависи од технике, тако да је боја „најмекша“ за суву иглу. Када се боја нанесе на плочу, боље рећи, утрља у плочу, новинским папиром се скида сувишна боја или специјалним крпама (тарлатан), и покушава се да се што боље очисти горња површина линолеума. На плочу се ставља лист специјалног графичког папира и заједно са њом провлачи кроз графичку пресу за дубоку штампу. Штампање сваког отиска врши се ручно. Папири за дубоку штампу с махом 280 или 300 гр. Папири који подносе велики притисак. И прави папири за дубоку штампу требало би да стоје потопљени пре штампања 24 сата да добро упију воду, али се пре штампања покупи новинама или чаршавом вода са папира, т.ј. папир треба да буде влажан али не и мокар. Папири за дубоку штампу су Hahnemuehle, Fabriano, Arsh.... И још једна битна ствар за отискивање дубоке штампе је филц. То је материјал који стоји на преси и код отискивања преко плоче се стави папир а преко папира филц и филц под притиском помаже да се боја добро отисне на папир (филц се још употребљава и за израду шешира).

Једна матрица (клише) се користи за умножавање, односно за израду више истих примерака; сваки графички отисак с оригиналне матрице сматра се оригиналом, па га уметници редовно потписују уз ознаку редног броја тиража.